

УДК 636.7.09:611.013.8

ПЛАЦЕНТА СОБАКИ: БУДОВА, ФУНКЦІЇ ТА ПАТОЛОГІЇ

Педан Т. В., студентка 2 курсу факультету ветеринарної медицини
Мазуркевич Т. А., доктор ветеринарних наук, професор кафедри біоморфології
хребетних ім. В.Г. Касьяненка

*Національний університет біоресурсів та природокористування України,
м. Київ*

Плацента собаки є органом, що забезпечує обмін речовин між організмом матері та плодом під час вагітності. У собак плацента має зональну ендотеліохоріальну структуру, що означає, що плацента має форму пояса, який охоплює ембріон, а ворсинки хоріону контактують безпосередньо з ендотелієм материнських судин, що сприяє ефективному обміну речовин між матір'ю та плодом. Основні функції плаценти у собак включають забезпечення плода киснем і поживними речовинами, виведення продуктів обміну та синтез гормонів для підтримки вагітності. Плацента собаки є критичним органом для розвитку плоду, забезпечуючи всі необхідні умови для його нормального розвитку.

Плацента собаки складається з кількох структурних шарів: хоріону, що є зовнішнім шаром і складається з трофобласту, що утворює ворсинки для обміну речовинами, та алантоїсу, який бере участь у формуванні пуповини та виведенні продуктів обміну. Материнська частина плаценти – це ендометрій, з яким ворсинки хоріону утворюють тісний контакт, що забезпечує ефективний обмін речовинами між матір'ю та плодом.

Мікроскопічно плацента собак складається з трьох шарів: базального шару, спонгіозного шару та лабіринту кровоносних судин. Така організація дозволяє ефективно здійснювати обмін речовинами. Порівняно з іншими видами, плацента собак не має вираженого шару мікрворсинок, що ускладнює деякі функціональні аспекти плаценти. Крім того на мікроскопічному рівні плацента собаки ділиться на три основні зони: залозисту зону, лабіринт і проміжну зону. Залозиста зона складається з перебудованих тканин ендометрію, лабіринт є основною ділянкою обміну між кровоносними судинами матері та плода, а проміжна зона є сполучною тканиною між залозистою зоною та лабіринтом.

Плацента собаки продукує мало або зовсім не продукує стероїдних гормонів. Підтримка вагітності у собак забезпечується за рахунок продовженого виділення прогестерону, яке здійснюється жовтим тілом. Останнє, у свою чергу, залежить від лютеїнізуючого гормону та, ймовірно, пролактину для продовження виділення прогестерону. Релаксин – гормон, що виробляється плацентою собаки, починає виділятися в сироватку крові приблизно через чотири тижні після запліднення і досягає піку під час вагітності. Релаксин є основним гормоном, що забезпечує підтримку вагітності у собак, і його наявність в сироватці крові може слугувати маркером вагітності, оскільки він відсутній у псевдовагітних сук.

Існують також патології, які можуть впливати на розвиток плаценти у собак. Однією з таких є псевдоплацентарна ендометріальна гіперплазія – захворювання, що характеризується аномальним потовщенням ендометрію, який нагадує структуру плаценти. Така патологія може виникати в результаті порушення в розвитку або функції плаценти, що може впливати на здоров'я плоду та матері. Це зазвичай спостерігається в кінці дієструсу у молодих невагітних самок собак і може бути викликано інфекціями або іншими біологічними факторами. Псевдоплацентарна ендометріальна гіперплазія може призвести до змін у здатності до розмноження або впливати на здоров'я плоду. У випадках цього захворювання спостерігається порушення нормального розвитку плаценти, що може проявлятися у вигляді різних клінічних результатів, таких як грижа з вмістом матки або набряк матки, що визначається ультразвуковими дослідженнями.

Таким чином, плацента у собак є важливим органом для забезпечення нормального розвитку плоду та підтримки вагітності. Різноманітні патології, які можуть виникати, підкреслюють важливість уважного моніторингу вагітності та здоров'я самок собак для запобігання ускладнень.

Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України

Факультет
ветеринарної
медицини

Міжнародна наукова конференція

«Актуальні питання ветеринарної патології»

приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини
та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора,
заслуженого діяча науки і техніки України,
академіка НААН України

Анатолія Йосиповича Мазуркевича

2–3 жовтня 2025 р.,
м. Київ, факультет ветеринарної медицини НУБіП України

Київ – 2025

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

«Актуальні питання ветеринарної патології» приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН України Анатолія Йосиповича Мазуркевича: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 02-03 жовтня 2025 року: матеріали конференції, Київ, 116 с.

За викладений в тезах матеріал відповідають безпосередньо автори.

Збірник матеріалів конференції є науково-практичним виданням, в якому опубліковано тези доповідей студентів, аспірантів, кандидатів і докторів наук, наукових працівників та практикуючих лікарів факультету ветеринарної медицини та інших підрозділів Національного університету біоресурсів і природокористування України, навчальних і наукових установ України та зарубіжжя. Наукові праці відображають результати досліджень з напрямку ветеринарної медицини та біології.

Збірник матеріалів конференції розрахований на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, науковців, практикуючих лікарів та всіх, хто цікавиться останніми тенденціями розвитку сучасної науки.

Організаційний комітет з підготовки збірника тез: Цвіліховський М.І., д.біол.н., професор; Голопура С.І., д.вет.н., професор; Малюк М.О., д.вет.н., професор; Куліда М.А., к.вет.н., доцент; «Актуальні питання ветеринарної патології» приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН України Анатолія Йосиповича Мазуркевича: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 02-03 жовтня 2025 року: матеріали конференції, Київ, 116 с.

Відповідальний за випуск: М. О. Малюк

НУБіП України